

Ormarna trivs också i värmen

På Veterinärhuset brukar vi säga att våren har kommit när vi behandlat den första huggormsbitna patienten. Som regel inträffar detta i samband med några soliga dagar i början av april månad. En hund eller katt som tror sig vara snabbare än ormen men som plötsligt ser sig besegrade. Varma dagar ringlar de fram till någon solig plats för att ladda kroppstemperatur.

Växelvarma djur

Ormar är växelvarma djur vilket innebär att deras kroppstemperatur varierar mycket och påverkas påtagligt av omgivningens temperatur. Om det är kallt så har de lägre kroppstemperatur och blir långsamma. Lätta byten för t.ex. rovfåglar och katter. Men när de fått upp kroppstemperaturen så är de blixtsnabba. Både på att ringla i skydd när någon kommer och på att ta sina byten eller försvara sig. En slö orm är troligare att träffa på i naturen än en som är uppvärmd. De är skygga djur och gömmer sig direkt, om de kan, när vi närmar oss.

Inte naturligt rädda

Hundar och katter är som regel inte naturligt rädda för ormar som vi människor är. De är ofta försiktigt nyfikna. Ormarna tycks inte heller avge speciellt mycket lukt. Våra hundar promenerar ofta obesvärat rakt över en huggorm utan att notera den när den t.ex. ligger stilla på en stig. Det är först när husse eller matte ser ormen och reagerar som hunden eventuellt reagerar. Hundar och katter närmar sig ormen på olika sätt. Katten tittar på ormen, nosar på håll och försöker sedan att peta till ormen med ena framtassen. Hundar går närmare med nosen för att, med hjälp av sitt luktsinne, försöka utröna vad det är för en lustig krabat de råkat på. Ofta för nära visar det sig.

Bitna i nosen

Därför blir hundar till nästan 100% bitna i nosen eller läpparna medan katterna nästan alltid blir bitna i en framtass.

Var de än träffats av huggormens bitt så svullnar bittstället, och vävnaden runt det, snabbt. Det blir ofta blåroött missfärgat, kraftigt förtjockat och ömt. Redan efter 30 minuter är det inget att ta fel på. Blev hunden eller katten biten och ormen sprutade in sitt gift i den så syns det tydligt.

Kom ihåg att det bara är huggormar som är giftiga i Sverige. Snokar och kopparödlor är helt ofarliga både för oss och för våra husdjur.

Vad gör jag om mitt djur blivit ormbitet

Har du sett att ormen bitit ditt djur så skall du snabbt ta dig till en veterinär. Om hunden inte är tyngre än att du kan bära den så gör det. Annars gå i lugn takt. Spring inte. Det ökar blodcirkulationen och får giftet att verka snabbare.

Kortison

Har du varit förutseende och har lämpligt kortisonpreparat med dig så skall du ge det direkt. Ju fortare desto bättre. Kortison dämpar effekten av ormens gift på vävnaden. Det svullnar inte lika mycket och gör inte lika ont om man behandlar snabbt med kortison.

Oavsett om du har behandlat med kortison eller inte så skall du snabbt komma till veterinär med ditt djur. Kortisonet minskar risken för allvarliga problem men tar inte bort den. Giftet påverkar ändå hunden och katten. De kan ändå bli riktigt dåliga. De flesta hundar och katter återhämtar sig på några dagar till en vecka, men en del får allvarliga problem. I värsta fall kan de dö av ett ormbett.

Sena komplikationer

Några reagerar överkänsligt och kan då bli mycket dåliga mycket snabbt. Andra kan drabbas av problem efter flera dagar, eller till och med flera veckor, med skador på de inre organen till följd av ormens gift.

Var beredd

Tala med din veterinär om du inte kan få utskrivet Betapred, en typ av snabbverkande kortison, om du har mycket huggormar där du vistas med din hund. Bor du så till att det tar lång tid att komma till veterinär så kan det också vara bra att ha Betapred hemma.

Skyddade av lagen

Även om du tycker att ormar är otäcka djur så får man inte slå ihjäl dem. De är skyddade av lagen. Har man huggorm på tomten så är det kanske inte så kul. Om man inte får slå ihjäl ormen, vad gör man då?

För att få reda på lite mer så ringde jag upp en professor på Zoologiska Institutionen i Lund.

Han föreslog att man transporterar bort ormen till ett lämpligt ställe där ormen kan försörja sig utan att vara en fara för oss och våra sällskapsdjur. Det man skall tänka på, menar professorn, är att man väljer en plats tillräckligt långt bort. Ormen har ett jaktområde den hittar inom och är snart tillbaka på tomten om du transporterat den för kort bit.

Viktigt är också att ormen har övervintringsmöjligheter. Ormar kryper ner i hålor i t.ex. stenrosen när det börjar bli för kallt.

Just den detaljen är inget stort problem. Stenhögar finns det ju gott om i Småland.

Bildtext:

Hunden på bilden blev ormbiten i läppen för ett dygn sedan. Svullnaden har nu minskat och ändrat läge och syns tydligast på halsen.